

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗАКОНЫ

Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы тарафыннан
2014 елның 21 маенда
кабул ителде

1 статья

“Татарстан Республикасы дәүләт телләре һәм Татарстан Республикасында башка телләр турында” 1992 елның 8 июлендәге 1560-ХІІ номерлы Татарстан Республикасы Законына (2004 елның 28 июлендәге 44-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы редакциясендә) (Татарстан Югары Советы Жыелма басмасы, 1992, № 6; Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 1996, № 4; 2004, № 7 (І өлеш); 2009, № 12 (І өлеш); 2012, № 3) түбәндәге үзгәрешләргә кертергә:

1) 4 статьяның жиденче өлешендә “фәнни-тикшеренү учреждениеләрендә, югары уку йортларында” сүзләрен “фәнни оешмаларда, югары белем мәгариф оешмаларында” сүзләренә алмаштырырга;

2) 6 статьяның өченче өлешендә “фәнни-тикшеренү институтларына һәм югары уку йортларына” сүзләрен “фәнни оешмаларга, югары белем мәгариф оешмаларына” сүзләренә алмаштырырга;

3) 8 статьяда:

а) икенче өлешне түбәндәге редакциядә баян итәргә:

“Дәүләт Татарстан Республикасы территориясендә мәгариф оешмалары системасын, Татарстан Республикасы дәүләт телләрендә тәрбияләү һәм укуының башка рәвешләрен булдыруны тәмин итә һәм Татарстан Республикасы территориясендә яшәүче башка халыклар вәкилләре телләрендә тәрбияләү һәм укуыны оештыруда ярдәм итә. Татарстан Республикасында гражданнар, мәгариф системасы бирә торган мөмкинлекләрдән чыгып, мәгариф турындагы законнарда билгеләнгән тәртиптә мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми һәм урта гомуми

белемне Россия Федерациясе халыклары телләреннән булган туган телдә алырга хокуклы, шулай ук Россия Федерациясе халыклары телләре арасыннан булган туган телне өйрәнергә хокуклы.”;

б) өченче өлештә “тәрбия-мәгариф учреждениесен” сүзләрен “мәгариф оешмасын” сүзләренә алмаштырырга;

в) дүртенче өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

“Белем бирү теле, телләре үзе гамәлгә ашыра торган уку-укыту программалары буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешманың локаль норматив актлары белән Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә.”;

4) 9 статьяда:

а) икенче һәм өченче өлешләрне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

“Дәүләт һәм муниципаль мәгариф оешмаларында Татарстан Республикасы дәүләт телләре буларак татар һәм рус телләрен, татар һәм рус телләрендә әдәбиятны дәүләт аккредитациясе булган уку-укыту программалары кысаларында укыту һәм өйрәнү федераль дәүләт мәгариф стандартлары нигезендә гамәлгә ашырыла. Гомуми белем бирү оешмаларында һәм һөнәри белем бирү оешмаларында татар һәм рус телләре гомуми һәм урта һөнәри белем дәрәжәсенә туры килерлек тигез күләмнәрдә өйрәнелә.

Татарстан Республикасында белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыра торган бүтән оешмаларда дәүләт телләрен һәм башка телләргә укыту һәм өйрәнү үзе гамәлгә ашыра торган уку-укыту программалары буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешманың локаль норматив актлары белән билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясе законнары нигезендә башкарыла.”;

б) дүртенче өлештә “фәнни-тикшеренү учреждениеләрендә һәм югары уку йортларында” сүзләрен “фәнни оешмаларда һәм югары белем мәгариф оешмаларында” сүзләренә алмаштырырга;

5) 22 статьяның дүртенче өлешендә “урта махсус һәм югары уку йортларының” сүзләрен “һөнәри белем бирү оешмаларының һәм югары белем мәгариф оешмаларының” сүзләренә алмаштырырга.

2 статья

“Янғын куркынычсызлыгы турында” 1993 елның 18 маендагы 1866-ХІІ номерлы Татарстан Республикасы Законына (2005 елның 26 февралендәге 54-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы редакциясендә) (Татарстан Югары Советы Жыелма басмасы, 1993, № 11 – 12; 1994, № 1 – 2; Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 1996, № 2, № 11; 1999, № 3; 2001, № 3; 2002, № 12 (І өлеш); 2005, № 2; 2006, № 7 (І өлеш); 2007, № 4; 2008, № 6; 2011, № 5; 2012, № 3, № 5 (І өлеш); 2013, № 5) түбәндәге үзгәрешләрне кертәргә:

1) 22 статьяның өченче өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

“Мәгариф оешмаларында белем алучылар янғын куркынычсызлыгы чараларына мәжбүри өйрәтелә. Мәгариф өлкәсендә идарәне гамәлгә ашыручы

органнар һәм янгыннан саклау хезмәте ирекле яшъ янгын сүндерүчеләр дружиналарын төзәргә мөмкин.”;

2) 26 статьяның беренче өлешендә “фәнни-тикшеренү, тәҗрибә-конструкторлык, проект һәм башка фәнни-техник учреждениеләр һәм оешмалар, шулай ук тиешле уку йортлары” сүзләрен “фәнни оешмалар һәм мәгариф оешмалары” сүзләренә алмаштырырга.

3 статья

“Һөнәр берлекләре турында” 1995 елның 18 гыйнварындагы 2303-ХП номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Югары Советы Жыелма басмасы, 1995, № 1; Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2003, № 9 (II өлеш); 2011, № 4 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләргә кертергә:

1) 1 статьяның беренче өлешендә “башлангыч, урта яисә югары белем бирү мәгариф учреждениеләрендә” сүзләрен “һөнәри белем бирү оешмаларында яисә югары белем мәгариф оешмаларында” сүзләренә алмаштырырга;

2) 7 статьяның беренче өлешендә “учреждениеләр” сүзеннән соң “һәм оешмалар” сүзләрен өстәргә.

4 статья

“Татарстан Республикасында хезмәтне саклау турында” 1997 елның 10 декабрендәге 1417 номерлы Татарстан Республикасы Законына (2003 елның 6 августындагы 30-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы редакциясендә) (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 1997, № 12; 2003, № 8; 2005, № 10 (I өлеш); 2009, № 2, № 7 – 8 (I өлеш), № 12 (I өлеш); 2011, № 3; 2012, № 5 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләргә кертергә:

1) 6 статьяның уникаль абзацында “яңа һөнәргә өйрәнергә” сүзләрен “өстәмә һөнәри белем алырга” сүзләренә алмаштырырга;

2) 16 статьяның дүртенче өлешендә “башлангыч гомуми, төп гомуми, урта (тулы) гомуми белем бирү һәм башлангыч һөнәр, урта һөнәр, югары һөнәр һәм югары уку йортын тәмамлаганнан соңгы һөнәр белеме бирү учреждениеләрендә” сүзләрен “белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмаларда” сүзләренә алмаштырырга.

5 статья

“Фән һәм фәнни эшчәнлек турында” 1998 елның 18 июнендәге 1661 номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 1998, № 7; 2006, № 5) түбәндәге үзгәрешләргә кертергә:

1) 2 статьяда:

а) 6 пунктны түбөндөгө редакцияда баян итөргө:

“6. Фәнни оешма – теләсә нинди оештыру-хокукый рәвешендөгә һәм милекчелек рәвешендөгә юридик зат, төп эшчәнлегә буларак фәнни һәм (яисә) фәнни-техник эшчәнлек белән шөгыльләнүче фәнни хезмәткәрләренң иҗтимагый берләшмәсе.”;

б) 7 пунктта “яисә учреждение” сүзләрен төшереп калдырырга;

2) 3 статьяның 2 пунктын үз көчен югалткан дип танырга;

3) 7 статьяда:

а) 1 өлештә “фәнни дәүләт учреждениесе” сүзләрен “дәүләт фәнни оешмасы” сүзләренә алмаштырырга;

б) 2 өлештә “учреждениеләре” сүзен “оешмалары” сүзенә алмаштырырга;

4) 8 статьяның 3 өлешендә “югары һөнәри белеме” сүзләрен “югары белеме” сүзләренә алмаштырырга;

5) 9 статьяда:

а) статьяның исемен түбөндөгө редакцияда баян итөргө:

“9 статья. Дәүләт фәнни аттестация системасы”;

б) “фәнни хезмәткәрләр квалификациясенң дәүләт аттестацияләү системасы белән тәмин итүче” сүзләрен “фәнни хезмәткәрләр һәм фәнни эшчәнлек белән шөгыльләнүче башка затлар фәнни квалификациясенң дәүләт фәнни аттестация системасы белән тәмин ителә торган” сүзләренә алмаштырырга;

б) 10 статьяның 1 пунктындагы уналтынчы абзацын түбөндөгө редакцияда баян итөргө:

“өстәмә һөнәри белем алырга.”;

7) 12 статьяның 2 пунктындагы сигезенче абзацында “кадрларны профессиональ әзерләү” сүзләрен “һөнәри уку” сүзләренә алмаштырырга;

8) 13 статьяның 4 пунктында “дәүләт фәнни оешмаларына һәм югары уку йортларына фәнни хезмәткәрләр әзерләүдә һәм аларның белгечлекләрен күтәрүдә” сүзләрен “фәнни һәм мәгариф оешмалары өчен кадрлар әзерләүдә” сүзләренә алмаштырырга.

6 статья

“Мәдәният турында” 1998 елның 3 июлендәге 1705 номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 1998, № 7; 2000, № 12 (11) (II өлеш); 2006, № 12 (I өлеш); 2007, № 11; 2009, № 7 – 8 (I өлеш); 2011, № 3; 2012, № 3; 2013, № 12 (I өлеш) түбөндөгә үзгәрешләренә кертергә:

1) 26 статьяның икенче өлешендә “укучылар” сүзен “белем алучылар” сүзләренә, “вакытлы хезмәттәгә” сүзләрен “чакырылыш буенча хәрби хезмәт узучы” сүзләренә алмаштырырга;

2) 28 статьяда:

а) беренче өлешне түбәндәгә редакциядә бөян итәргә:

“Мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә уку-укыту программалары буенча мәгариф эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмаларның педагогик хезмәткәрләренә Россия Федерациясенә һәм Татарстан Республикасының мәгариф турындагы законнары кагыла.”;

б) дүртенче өлештә “мәдәният һәм сәнгать югары һәм махсус урта уку йортларын” сүзләрен “мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә уку-укыту программалары буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы һөнәри белем бирү оешмаларын һәм югары белем мәгариф оешмаларын” сүзләренә һәм “авыл хужалыгы югары һәм махсус урта уку йортларын” сүзләрен “авыл хужалыгы өлкәсендә уку-укыту программалары буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы һөнәри белем бирү оешмаларын һәм югары белем мәгариф оешмаларын” сүзләренә алмаштырырга;

3) 31 статьяда:

дүртенче абзацта “мәдәният хезмәткәрләрен әзерләү һәм аларны стажировкалау” сүзләрен “мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә кадрлар әзерләү” сүзләренә алмаштырырга;

алтынчы абзацта “мәдәният өлкәсендәгә ысулиятләр, уку-укыту программалары һәм кулланма әсбаплар” сүзләрен “уку-укыту программалары, методик материаллар һәм укыту-фәнни китаплар” сүзләренә алмаштырырга.

7 статья

Татарстан Республикасы Жир кодексының 21 статьясындагы 3 пунктының 2 пунктчасына (2005 елның 18 гыйнварындагы 4-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы редакциясендә) (Татарстан Дәүләт Советы Жыйелма басмасы, 1998, № 8 (II өлеш); 1999, № 8 (I өлеш); 2005, № 1 (I өлеш), № 12 (I өлеш); 2006, № 7 (I өлеш); 2007, № 1 (I өлеш), № 4; 2008, № 5 (I өлеш); 2009, № 7 – 8 (III өлеш); 2010, № 11; 2011, № 11 (I өлеш); 2012, № 3, № 5 (I өлеш); 2013, № 1; 2014, № 3; Ватаным Татарстан, 2014, 17 май), аны түбәндәгә редакциядә бөян итеп, үзгәреш кертәргә:

“2) укырга кабул ителгән хезмәткәрнең, белем алуның барлык чорына;”.

8 статья

“Китапханәләр һәм китапханә эше турында” 1998 елның 21 октябрендәгә 1818 номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыйелма басмасы, 1998, № 11; 2001, № 1 – 2; 2004, № 2 (I өлеш); 2006, № 7 (I өлеш); 2010, № 5 (I өлеш); 2011, № 3) түбәндәгә үзгәрешләрне кертәргә:

1) 1 статьяның икенче абзацын түбөндөгө редакциядә бәян итәргә:

“китапханә – документларның оештырылган фонды булган һәм аларны физик һәм юридик затларга вакытлыча файдалануга биреп торучы мәгълүмат, мәдәният, аң-белем тарату оешмасы яисә оешманың структур бүлекчәсе;”;

2) 4 статьяның 3 пунктында “учреждениеләре” сүзен “оешмалары” сүзенә алмаштырырга;

3) 8 статьяның өченче өлешендә “учреждениеләре” сүзен “оешмалары” сүзенә алмаштырырга;

4) 12 статьяның беренче өлешендә:

а) тугызынчы абзацта “һәм башка учреждениеләре” сүзләреннән соң “, оешмалары” сүзен өстәргә;

б) түбөндөгә эчтәлеккә яңа үнөченче абзац өстәргә:

“мәгълүмати, мәдәни, аң-белем тарату, фәнни, белем бирү эшчәнлеген законнар, үз уставы яисә структур бүлекчәләре китапханәләр булган оешмаларның локаль норматив актлары нигезендә гамәлгә ашырырга;”;

в) үнөченче абзацны үндүртенче абзац дип санарга;

5) 14 статьяның беренче өлешендәгә 4 пунктчаны түбөндөгә редакциядә бәян итәргә:

“4) төп һөнәри уку-укыту программаларын һәм китапханә кадрларын әзерләү өлкәсендә өстәмә һөнәри программаларны гамәлгә ашыручы республика буйсынуындагы мәгариф оешмаларын булдыру һәм финанслауны, шулай ук өлгә мәгариф оешмаларына идарәне гамәлгә ашыруны;”;

6) 21 статьяда:

а) беренче өлешне түбөндөгә редакциядә бәян итәргә:

“Татарстан Республикасы Милли китапханәсе – милли һәм республика, Россия һәм чит илләр матбугатының төп дәүләт китап саклагычы, күп функцияле китапханә-мәгълүмат оешмасы, мәдәни, аң-белем тарату, фәнни, библиографик, методик үзәк.”;

б) дүртенче өлештә “учреждениеләре” сүзен “оешмалары” сүзенә алмаштырырга.

9 статья

“Татарстан Республикасында инвестиция эшчәнлегә турында” 1998 елның 25 ноябрәндәгә 1872 номерлы Татарстан Республикасы Законының 4² статьясындагы беренче өлешкә (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 1998, № 12; 2003, № 6; 2005, № 7 – 8; 2009, № 7 – 8 (I өлеш); 2012, № 5 (I өлеш), “конкуренциягә сәләтле продукцияне эшләп чыгару, гамәлгә кертү һәм житештерү белән шөгыльләнүче тикшеренү лабораторияләреннән, белем бирү

учреждениеләреннән һәм үзәкләреннән,” сүзләрен “фәнни оешмалардан, лабораторияләрдән, белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмалардан, шулай ук конкуренциягә сәләтле продукцияне эшләп чыгару, гамәлгә кертү һәм житештерү белән шөгыльләнүче” сүзләренә алмаштырып, үзгәреш кертергә.

10 статья

“Вөждан иреге турында һәм дини оешмалар турында” 1999 елның 14 июлендәге 2279 номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыйыны басмасы, 1999, № 8 (II өлеш); 2001, № 12; 2004, № 2 (I өлеш); 2008, № 6; 2010, № 3; 2011, № 6 (I өлеш); 2012, № 8; 2013, № 7) түбәндәге үзгәрешләргә кертергә:

1) 5 статьяда:

а) 2 пунктның бишенче абзацында “учреждениеләрендә” сүзен “оешмаларында” сүзенә алмаштырырга;

б) 5 пунктка түбәндәге эчтөлеккә абзац өстәргә:

“Дини оешмалар үтенечә буенча дәүләт дин белеме бирү оешмаларында гомуми белем бирү фәннәрен укытуда ярдәм күрсәтергә хокуклы.”;

2) 6 статьяны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

“6 статья. Дини белем, дин белеме бирү оешмалары

1. Һәркем, үзе сайлап алып, индивидуаль рәвештә яисә башкалар белән бергә дини белем алырга хокуклы.

2. Балаларга дини тәрбия һәм дини белем бирү ата-аналарның яисә аларны алмаштыручы затларның үз балаларын үз инануларына туры китереп тәрбияләү хокукына һәм баланың вөждан иреге һәм дин тоту иреге хокукына нигезләнә.

3. Ата-аналарның яисә аларны алмаштыручы затларның язма үтенечә буенча һәм дәүләт яисә муниципаль мәгариф оешмаларында белем алучы балаларның ризалыгы булганда, күрсәтелгән мәгариф оешмалары, гамәлгә куючылары белән килештереп, мәгариф оешмасы идарәсенең коллегиаль органы карарына нигезләнеп, дини оешмага, уку-укыту программасы кысаларынан тыш, балаларга дин гыйлемен укыту мөмкинлегә бирергә мөмкин.

4. Дини оешмалар үз уставлары һәм мәгариф турында Россия Федерациясе законнары нигезендә мәгариф оешмалары төзергә хокуклы.

5. Үзәкләштерелгән дини оешмалар үз уставлары нигезендә, белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыруга лицензиягә нигезләнеп, уку-укыту программаларын гамәлгә ашыру юлы белән дини оешмаларның руханиларын һәм дини персоналын әзерләү өчен дин белеме бирү оешмалары төзергә хокуклы.

6. Дин белеме бирү оешмалары дини оешмалар буларак теркәлергә тиеш.

7. Дин белеме бирү оешмалары дини оешмаларның руханиларын һәм дини персоналын әзерләү өчен билгеләнгән уку-укыту программаларын гамәлгә ашыра һәм урта һөнәри белемнең һәм югары белемнең уку-укыту программаларын федераль дәүләт мәгариф стандартларына туры китереп гамәлгә ашырырга хокуклы.

8. Дини оешмаларның руханиларын һәм дини персоналын әзерләү өчен билгеләнгән уку-уқыту программаларын гамәлгә ашыручы дин белеме бирү оешмалары белем турында һәм квалификация турында документлар биреләр, аларның формасы шушы оешмалар тарафыннан мөстәкыйль рәвештә билгеләнә. Белем турындагы мондый документларда күрсәтелә торган квалификация аларга ия булучыларга дини оешмаларның эчке таләпләре белән белем байлыгына мәжбүри таләпләр куелган дини оешмаларның руханилары һәм дини персоналы функцияләрен башкару хокукын бирә.

9. Уку-уқыту программаларын федераль дәүләт мәгариф стандартлары таләпләренә туры китереп гамәлгә ашыручы дин белеме бирү оешмалары дәүләт йомгак аттестациясен узган затларга “Россия Федерациясендә мәгариф турында” 2012 елның 29 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән үрнәктәге белем турында һәм (яисә) квалификация турында документ бирергә хокуклы. Белем турындагы мондый документларда күрсәтелә торган квалификация аларга ия булучыларга, “Россия Федерациясендә мәгариф турында” 2012 елның 29 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы Федераль законның 60 статьясындагы 8 өлешендә каралган хокуklar белән беррәттән, дини оешмаларның эчке таләпләре белән белем байлыгына карата мәжбүри таләпләр куелган дини оешмаларның руханилары һәм дини персоналы функцияләрен башкару хокукын бирә.”;

3) 10 статьяның 5 пунктында “һөнәри дин белеме учреждениесе” сүзләрен “дин белеме бирү оешмасы” сүзләренә алмаштырырга;

4) 11 статьяга түбәндәге эчтөлеккә 3 пункт өстәргә:

“3. Түбәндәгеләр дини оешманы гамәлгә куючы (аның катнашучысы, әгъзасы) була алмый:

Россия Федерациясендә булулары (яшәүләре) хупланмау турында карар Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә кабул ителгән чит ил гражданы яисә гражданлыгы булмаган зат;

“Жинаятьчел юл белән алынган керемнәрне легальләштерүгә (рәсмиләштерүгә) һәм террорчылыкны финанслауга каршы көрәш турында” 2001 елның 7 августындагы 115-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә исемлеккә кертелгән зат;

“Экстремистлык эшчәнлегенә каршы көрәш турында” 2002 елның 25 июлендәге 114-ФЗ номерлы Федераль законның 10 статьясы нигезендә эшчәнлегә туктатылып торган дини оешма;

үз көченә кәргән суд карары белән гамәлләрендә экстремистлык чалымнары булу билгеләнгән зат.”;

5) 19 статьяның 4 пунктына түбәндәге эчтөлеккә абзац өстәргә:

“Дини йолалар шулай ук мәгариф оешмалары территорияләрендә урнашкан дини билгеләнештәге биналарда, корылмаларда, шулай ук мәгариф оешмаларының дини йолалар уздыру өчен элек-электән файдаланыла торган бүлмәләрендә уздырылырга мөмкин.”;

6) 22 статьяның 2 пунктында “белем бирү һәм башка төрле учреждениеләр” сүзләрен “мәгариф һәм башка оешмалар” сүзләренә алмаштырырга;

7) 30 статьяның 4 пунктындагы өченче абзацында “белем бирү учреждениеләренә” сүзләрен “мәгариф оешмаларына” сүзләренә алмаштырырга.

11 статья

“Татарстан Республикасы жәмәгать судьялары турында” 1999 елның 17 ноябрәндәге 2440 номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыйнама басмасы, 2000, № 1 (1); 2001, № 3; 2002, № 12 (II өлеш); 2004, № 3 (IV өлеш); 2005, № 4 (I өлеш), № 7 – 8; 2006, № 11 (I өлеш); 2007, № 7 (I өлеш); 2011, № 8 (I өлеш), № 10 (I өлеш); 2012, № 3, № 6 (I өлеш); 2013, № 6 (II өлеш), № 11 (II өлеш) түбәндәге үзгәрешләргә кертергә:

1) 5¹ статьяда:

а) 1 пунктта “яңадан һөнәри әзерлек уза” сүзләрен “һөнәри яңадан әзерлек программасы буенча укып ала” сүзләренә алмаштырырга;

б) 2 пунктны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

“2. Жәмәгать судьясы вазыйфасына беренче мәртәбә сайланган жәмәгать судьясы судьяларга өстәмә белем бирә торган югары белем мәгариф оешмаларында һәм өстәмә һөнәри белем бирү оешмаларында (алга таба – мәгариф оешмалары) һөнәри яңадан әзерлек программасы буенча, шул исәптән жәмәгать судьясында стажировка узу рәвешендә, шушы чорга жәмәгать судьяларының айлык акчалата түләве, квартал саен акчалата кызыксындыру, хезмәт өчен түләү фонды акчалары исәбеннән бирелә торган башка түләүләр сакланган килеш укып ала. Элек судья вазыйфасын биләгән затлар һөнәри әзерлек программасы буенча укудан азат ителә.”;

в) 4 пунктны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

“4. Беренче мәртәбә вазыйфасына сайланган жәмәгать судьясын мәгариф оешмаларында һөнәри яңадан әзерлек программасы буенча укытуның гомуми дәвамлылыгы алты айдан артык була алмый. Һөнәри әзерлекнең төгәл сроклары Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенә юстиция өлкәсендәге вәкаләтле органы белән тиешле шартнамә төзегән мәгариф оешмасының уку-укыту программасы нигезендә билгеләнә.”;

г) 5 пунктта “Укыту рәвешендә яңадан һөнәри әзерлек узу турындагы” сүзләрен “Мәгариф оешмасында һөнәри яңадан әзерлек программасы буенча уку турындагы” сүзләренә алмаштырырга;

д) 6 пунктны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

“6. Беренче мәртәбә вазыйфасына сайланган жәмәгать судьясының яңадан һөнәри әзерлегенә Татарстан Республикасы территориясендә суд эшчәнлеген башкаручы жәмәгать судьясында стажировка да керә.”;

2) 5² статьяда:

а) 1 пунктта “мәгариф учреждениеләрендә укуыту һәм (яисә) судта стажировка рәвешләрендә” сүзләрен “мәгариф оешмаларында, шул исәптән судта стажировка рәвешендә” сүзләренә алмаштырырга;

б) 3 пунктны түбәндәге редакциядә бөян итәргә:

“3. Жәмәгать судьясы квалификациясен арттыру мәгариф оешмасының уку-укуыту программасы нигезендә гамәлгә ашырыла.”;

в) 4 пунктта “укуыту рәвешендә” сүзләрен төшереп калдырырга, “мәгариф учреждениесенең уку-укуыту программалары (планнары) нигезендә билгеләнә” сүзләрен “мәгариф оешмасының уку-укуыту программалары нигезендә билгеләнә” сүзләренә алмаштырырга;

г) 5 һәм 6 пунктларны түбәндәге редакциядә бөян итәргә:

“5. Мәгариф оешмасында квалификация арттыру программасы буенча уку турында документның күчәрмәсе жәмәгать судьясы тарафыннан Татарстан Республикасында Суд департаменты идарәсенең кадрлар хезмәтенә тапшырыла.

6. Жәмәгать судьясының квалификациясен арттыруга шулай ук судтагы стажировка да керә.”;

д) 7 пунктны үз көчен югалткан дип танырга.

12 статья

“Татарстан Республикасында Кеше хокуклары буенча вәкаләтле вәкил турында” 2000 елның 3 мартындагы 95 номерлы Татарстан Республикасы Законына (2003 елның 9 августындагы 32-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы редакциясендә) (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2000, № 3 (3); 2003, № 8; 2008, № 11 (III өлеш); 2010, № 6 (I өлеш); 2011, № 8 (I өлеш); 2013, № 2 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләргә кертергә:

1) 14 статьяның 1 өлешендәге 5 пункттында “учреждениеләренә” сүзен “оешмаларына” сүзенә алмаштырырга;

2) 25 статьяның 3 пункттын түбәндәге редакциядә бөян итәргә:

“3) дәүләт граждан хезмәткәрләре һәм муниципаль хезмәткәрләр өчен өстәмә һөнәри программаларны камилләштерү буенча тәкъдимнәр кертергә.”.

13 статья

“Татарстан Республикасында милли-мәдәни автономияләр турында” 2003 елның 12 маендагы 15-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2003, № 5; 2005, № 12 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләргә кертергә:

1) 4 статьяның беренче өлешендәге 6 пункттында “мәгариф һәм фән учреждениеләре” сүзләрен “хосусый мәгариф оешмалары һәм фәнни оешмалар” сүзләренә алмаштырырга;

2) 10 статьяда:

а) икенче абзацны түбөндөгө редакцияда бөян итəргə:

“кирəк булганда, дəүлəт һəм муниципаль мəктəпкəчə белем бирү оешмаларында милли (туган) телдə укыта торган төркемнəр тəзүнə, дəүлəт һəм муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында шундый ук сыйныфлар яисə уку төркемнəрə тəзүнə тəмин итəлəр;”;

б) өченче абзацны түбөндөгө редакцияда бөян итəргə:

“милли-мəдəни автономиялəр тəкъдимнəрен, үзлəрен аерым этник төркемгə кертеп карый торган Россия Федерациясə гражданнының яшəу урыннарын һəм башка шартларны исəпкə алып, милли (туган) телдə, милли (туган) телнə, миллəт тарихын һəм мəдəниятен тирəнтəн өйрəтəп, рус телендə белем бирə торган дəүлəт мəгариф оешмалары, шулай ук милли (туган) теллəрнə һəм милли мəдəниятлəрнə өйрəнү өчен өстəмə белем бирү оешмалары (якшəмбə мəктəплəрə, факультативлар, мəдəни-мəгариф үзəклəрə һəм башка мəгариф оешмалары) тəзилəр;”;

в) дүртенче абзацта “укуыту программалары” сүзлəрен “уку-укуыту программалары” сүзлəренə алмаштырырга;

3) 11 статьяда:

а) өченче абзацта:

“дəүлəт” сүзəн “федераль дəүлəт” сүзлəренə алмаштырырга;

“учреждениелəрə” сүзəн “оешмалары” сүзəнə алмаштырырга;

б) алтынчы абзацта “дəүлəтнеке булмаган (ижтимагый) учреждениелəрен тəзүдə, ижади хезмəткəрлəр һəм башка белгечлəр əзерлəү буенча дəүлəтнеке булмаган (ижтимагый) мəгариф учреждениелəрен ачуда” сүзлəрен “дəүлəтнеке булмаган (ижтимагый) учреждениелəрен, ижади хезмəткəрлəр һəм башка белгечлəр əзерлəү буенча хосусый мəгариф оешмаларын тəзүдə” сүзлəренə алмаштырырга.

14 статья

“Татарстан Республикасында опека һəм попечительлек органнары эшчəнлəген оештыру турында” 2004 елның 27 февралендəгə 8-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 5 статьясына (Татарстан Дəүлəт Советы Жыелма басмасы, 2004, № 2 (I өлеш); 2005, № 12 (I өлеш); 2007, № 12 (I өлеш); 2012, № 7 (I өлеш) түбəндəгə үзгəрешлəрнə кертергə:

1) тугызынчы абзацта “ата-ана тəрбиясеннəн мəхрүм калган балалар өчен учреждениелəргə” сүзлəрен “ата-ана тəрбиясеннəн мəхрүм калган балалар өчен оешмаларга” сүзлəренə һəм “тəрбия учреждениелəренə, шул исəптəн гаилə тибындагы балалар йортларына, дəвалау учреждениелəренə, халыкны социаль яклау учреждениелəренə һəм шуңа охшаш бүтəн учреждениелəргə” сүзлəрен “мəгариф оешмаларына, медицина оешмаларына, социаль хезмəт күрсəтү оешмаларына, шуңа охшаш башка оешмаларга” сүзлəренə алмаштырырга;

2) егерменче абзацта “учреждениелəрə” сүзəн “оешмалары” сүзəнə алмаштырырга.

15 статья

“Татарстан Республикасында халыкка адреслы социаль ярдәм күрсәтү турында” 2004 елның 8 декабрендәге 63-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 8 статьясына (Татарстан Дәүләт Советы Жыйелма басмасы, 2004, № 12 (II өлеш), № 12 (III өлеш); 2005, № 2; 2006, № 2 (I өлеш); 2007, № 11; 2008, № 5 (I өлеш), № 12 (I өлеш); 2009, № 12 (I өлеш); 2010, № 10 (II өлеш); 2011, № 8 (I өлеш), № 10 (I өлеш); 2012, № 6 (I өлеш), № 7 (I өлеш); 2013, № 1, № 5; Ватаным Татарстан, 2014, 16 апрель) түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1) 2 пунктта:

а) беренче абзацта “Белем бирү учреждениеләрендә укучы” сүзләрен “Дәүләт аккредитациясе булган уку-уыту программалары буенча белем алучы” сүзләренә алмаштырырга;

б) өченче абзацта “урта һәм югары һөнәри белем бирү учреждениеләренә керүгә әзерлек курсларында” сүзләрен “югары белем мәгариф оешмаларының әзерлек бүлекләрендә” сүзләренә алмаштырырга;

в) дүртенче абзацны түбәндәге редакциядә бөян итәргә:

“квалификацияле эшчеләр әзерләү программасы буенча түләүсез беренче һәм икенче урта һөнәри белем алу.”;

2) 3 пунктны түбәндәге редакциядә бөян итәргә:

“3. Белем бирү эшчәнлегә белән шөгыльләнүче оешмаларны Татарстан Республикасы бюджеты яисә жирле бюджетлар акчалары исәбеннән дәүләт аккредитациясе булган уку-уыту программалары буенча уку тәмамлаучылар – ятим балалар һәм ата-ана кайгыртуыннан мәхрүм калган балалар, ятим балалар һәм ата-ана кайгыртуыннан мәхрүм калган балалар исәбеннән булган затлар, Татарстан Республикасы бюджеты яисә жирле бюджетлар акчалары исәбеннән дәүләт аккредитациясе булган уку-уыту программалары буенча укуларын көндөзгә бүлектә дәвам итүче затлардан гайре, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә киём-салым, аяк киеме, йомшак инвентарь, жиһазлар һәм бер мәртәбә бирелә торган акчалата пособие белән тәмин ителә.”;

3) 4 пунктта:

а) беренче абзацны түбәндәге редакциядә бөян итәргә:

“4. Һөнәри белем бирү оешмаларында һәм югары белем оешмаларында дәүләт аккредитациясе булган уку-уыту программалары буенча Татарстан Республикасы бюджеты яисә жирле бюджетлар акчалары исәбеннән белем алучы ятим балаларга һәм ата-ана кайгыртуыннан мәхрүм калган балаларга, ятим балалар һәм ата-ана кайгыртуыннан мәхрүм калган балалар исәбеннән булган затларга, тулы дәүләт тәминатыннан тыш, социаль ярдәмнең түбәндәге чаралары күрсәтелә.”;

б) икенче абзацта “әлеге белем бирү учреждениесендә” сүзләрен “әлеге мәгариф оешмасында” сүзләренә алмаштырырга;

в) дүртенче абзацта “белем бирү учреждениесеннән” сүзләрен “мәгариф оешмасыннан” сүзләренә алмаштырырга;

4) 6 пунктның алтынчы абзацында “гомуми белем учреждениеләрендә, башлангыч һәм урта һөнәри белем учреждениеләрендә” сүзләрен “гомуми белем бирү оешмаларында һәм һөнәри белем бирү оешмаларында” сүзләренә алмаштырырга;

5) 7 пунктта:

а) өченче абзацта “гомуми белем бирү учреждениесендә укучыга” сүзләрен “гомуми белем бирү оешмасында белем алучыга” сүзләренә алмаштырырга;

б) алтынчы абзацта “хәрби һөнәри белем бирү учреждениесендә” сүзләрен “хәрби һөнәри белем бирү оешмасында һәм югары белем хәрби белем бирү оешмасында” сүзләренә алмаштырырга;

6) 8 пунктта бишенче абзацта “гомуми белем бирү учреждениеләрендә, башлангыч һәм урта һөнәри белем бирү учреждениеләрендә укучыларга” сүзләрен “гомуми белем бирү оешмаларында һәм һөнәри белем бирү оешмаларында белем алучыларга” сүзләренә алмаштырырга.

16 статья

“Халык сәнгать һөнәрләре һәм кәсепләре турында” 2005 елның 12 гыйнварындагы 3-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 4 статьясындагы бишенче абзацына (Татарстан Дәүләт Советы Жыйалма басмасы, 2005, № 1 (I өлеш); 2006, № 2 (I өлеш); 2010, № 3), “башлангыч, урта һөнәри һәм югары һөнәри белем бирү учреждениеләрендә” сүзләрен “һөнәри белем бирү оешмаларында һәм югары белем мәгариф оешмаларында” сүзләренә алмаштырып, үзгәреш кертергә.

17 статья

“Татарстан Республикасында жәмәгать тәртибен тәмин итүдә гражданның катнашуы турында” 2005 елның 1 ноябрәндәге 107-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 11 статьясындагы 2 өлешенә (Татарстан Дәүләт Советы Жыйалма басмасы, 2005, № 11; 2007, № 11; 2008, № 6), “учреждениеләрдә” сүзен “оешмаларда” сүзенә алмаштырып, үзгәреш кертергә.

18 статья

“Татарстан Республикасы һәлакәттән коткару хезмәтләре һәм һәлакәттән коткару формироваииеләре турында” 2005 елның 29 декабрәндәге 134-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыйалма басмасы, 2005, № 12 (IV өлеш); 2008, № 10 (I өлеш); 2010, № 7 (II өлеш); 2012, № 3; 2013, № 5; Ватаным Татарстан, 2014, 17 май) түбәндәге үзгәрешләргә кертергә:

1) 12 статьяның 1 өлешендә “учреждениеләрне” сүзен “оешмаларны” сүзенә алмаштырырга, “коткаручыларны әзерләү һәм һәлакәттән коткару эшләрен уздыруга аттестацияләү программалары буенча өйрәтелгәннән соң” сүзләрен “коткаручыларны һөнәри әзерлек программасы буенча һөнәргә өйрәткәннән соң аттестацияләү һәм һәлакәттән коткару эшләрен уздыруга аттестацияләү нәтижәләре буенча” сүзләренә алмаштырырга;

2) 16 статьяның 1 һәм 3 өлешләрендә “(23 яшькә кадәр – укучы балаларына)” сүзләрен “(белем алучы 23 яшькә кадәрге балаларына)” сүзләренә алмаштырырга.

19 статья

“Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфалары турында” 2006 елның 4 мартындагы 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 12 статьясындагы 5 өлешенә (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2006, № 3 (I өлеш); 2007, № 7 (I өлеш); 2008, № 7 (II өлеш), № 12 (I өлеш); 2009, № 12 (II өлеш); 2010, № 1 – 2, № 4 (I өлеш); 2011, № 5; 2012, № 7 (I өлеш); 2013, № 2 (I өлеш), № 3, № 11 (I өлеш); Ватаным Татарстан, 2014, 17 май), “барлык төрдәге һәм рәвештәге белем бирү учреждениеләрендә көндәзгә бүлектә укучы балалары (өстәмә белем бирүче мәгариф учреждениеләреннән гайре)” сүзләрен “белем бирү эшчәнлегә белән шөгыльләнүче оешмаларда (өстәмә белем бирү мәгариф оешмаларыннан тыш) төп уку-укуыту программалары буенча көндәзгә бүлектә укучы балалары” сүзләренә алмаштырып, үзгәреш кертергә.

20 статья

“Татарстан Республикасында коррупциягә каршы көрәш турында” 2006 елның 4 маендагы 34-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2006, № 5; 2010, № 1 – 2) түбәндәге үзгәрешләренә кертергә:

1) 12 статьяның 1 һәм 2 өлешләрен түбәндәге редакциядә баян итәргә:

“1. Коррупциягә каршы белем бирү коррупциячел хокук бозуларны ачыклау һәм профилактикалау буенча белемнәр, осталык, күнекмәләр алу һәм компетенцияне өйрәнү, жәмгыятьтә коррупция күренешләренә карата килешмәүчән мөнәсәбәт булдыру, хокукый аң һәм хокукый культура дәрәжәсен арттыру максатларында өстәмә белем бирү программалары буенча укуыту юлы белән гамәлгә ашырыла.

2. Коррупциягә каршы белем бирүне оештыру Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенә мәгариф өлкәсендә дәүләт идарәсен гамәлгә ашыручы органына йөкләнә һәм аның тарафыннан законнар нигезендә Татарстан Республикасында коррупциягә каршы көрәш чараларын гамәлгә ашыручы органнар һәм оешмалар белән хезмәттәшлек итеп башкарыла.”;

2) 16 статьяда:

а) 1 өлештә “учреждениеләре” сүзен төшереп калдырырга;

б) 2 өлештә “учреждениеләре” сүзен төшереп калдырырга.

21 статья

“Татарстан Республикасында халыкны эш белән тәмин итүгә ярдәм күрсәтү өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру турында” 2006 елның 19 июнендәге 39-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2006, № 6 (I өлеш); 2007, № 4; 2011, № 8; 2012, № 12 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләргә кертергә:

1) 2 статьяда:

а) 2 пунктта “һөнәри әзерләү, яңадан әзерләү һәм квалификация арттыру” сүзләрен “һөнәри уку узу һәм өстәмә һөнәри белем алу” сүзләренә алмаштырырга;

б) 4 пунктта “һөнәри әзерләү, яңадан әзерләү һәм квалификация арттыру” сүзләрен “һөнәри уку узу һәм өстәмә һөнәри белем алу” сүзләренә алмаштырырга;

2) 2¹ статьяда:

а) 3 өлештә:

1 пунктта:

икенче абзацта “һөнәри әзерләү, яңадан әзерләү һәм квалификация күтәрү узган” сүзләрен “һөнәри уку узган яисә өстәмә һөнәри белем алган” сүзләренә алмаштырырга;

өченче абзацта “һөнәри әзерләүгә, яңадан әзерләүгә һәм квалификация күтәрүгә” сүзләрен “һөнәри уку узуга яисә өстәмә һөнәри белем алуға” сүзләренә алмаштырырга;

дүртенче абзацта “һөнәри әзерләү, яңадан әзерләү һәм квалификация күтәрү өчен” сүзләрен “һөнәри уку узу яисә өстәмә һөнәри белем алу өчен” сүзләренә алмаштырырга;

алтынчы абзацта “һөнәри әзерләүне, яңадан әзерләүне һәм аларның квалификацияләрен күтәрүне” сүзләрен “һөнәри укуны яисә аларның өстәмә һөнәри белем алуын” сүзләренә алмаштырырга;

түбәндәге эчтәлеккә абзац өстәргә:

“эш бирүченең инвалид балаларны тәрбияләүче ата-аналарны, күпбалалы ата-аналарны эшкә урнаштыру өчен эш урыны (шул исәптән өйдә эшләү рәвешендә) булдыру (жиһазлау) чыгымнарын каплау тәртибен;”;

б) 4 өлештә:

6 пунктта:

бишенче абзацта “һөнәргә өйрәтү” сүзләрен “һөнәри уку узу һәм өстәмә һөнәри белем алу” сүзләренә алмаштырырга;

жиденче абзацта “һөнәри әзерләү, яңадан әзерләү һәм аларның квалификацияләрен күтәрү” сүзләрен “һөнәри уку һәм аларга өстәмә һөнәри белем бирү” сүзләренә алмаштырырга;

тугызынчы абзацта “башлангыч һәм урта һөнәри белем бирү учреждениеләрен тәмамлап, беренче тапкыр эш эзләүче” сүzlәрен “урта һөнәри белем булган һәм беренче мәртәбә эш эзләүче” сүzlәренә алмаштырырга;

унберенче абзацта “һөнәри әзерләү, яңадан әзерләү һәм квалификация күтәрү узган” сүzlәрен “һөнәри уку узган яисә өстәмә һөнәри белем алган” сүzlәренә алмаштырырга;

8 пунктта “һөнәри әзерләү, яңадан әзерләү һәм аларның квалификацияләрен күтәрү өчен” сүzlәрен “һөнәри укуы һәм өстәмә һөнәри белем бирү өчен” сүzlәренә алмаштырырга;

в) түбәндәге эчтәлеккә 5 өлеш өстәргә:

“5. Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенә хезмәт, халыкны эш белән тәмин итү һәм социаль яклау өлкәсендә дәүләт сәясәтен булдыру һәм дәүләт идарәсен гамәлгә ашыру функцияләрен башкаручы органнары Россия Федерациясә законнары нигезендә картлык буенча хезмәт пенсиясә билгеләнгән һәм хезмәт эшчәнлеген яңадан дәвам итәргә теләүчә гражданны һөнәри укуы һәм аларга өстәмә һөнәри белем бирүне оештырырга, шулай ук эшләмәүчә күпбалалы ата-аналарның, инвалид балаларны тәрбияләүчә ата-аналарның балаларын тәрбияләү вазыйфаларын хезмәт эшчәнлегә белән бергә алып бару өчен шартлар тудыруга юнәлтелгән чараларны эшләү һәм гамәлгә ашыруны башкарырга хокукы.”.

22 статья

“Халыкның санитария-эпидемиология иминлегә турында” 2006 елның 20 июнендәге 42-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 5 статьясындагы 4 өлешенә (Татарстан Дәүләт Советы Жыйалма басмасы, 2006, № 6 (I өлеш); 2012, № 3, № 7 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләренә кертәргә:

1) өченче абзацта “учреждениеләрендә” сүзен “оешмаларында” сүзенә алмаштырырга;

2) дүртенче абзацны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

“һөнәри белем яисә өстәмә һөнәри белем алганда уку-укуы программаларына гигиена белемә турында бүлекләр кертү юлы белән;”.

23 статья

“Инвалидлар һәм социаль яклауга мохтаж гражданны өчен эш урыннары квоталау һәм резервлау турында” 2006 елның 24 июлендәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыйалма басмасы, 2006, № 7 (I өлеш); 2012, № 7 (I өлеш); 2013, № 7) түбәндәге үзгәрешләренә кертәргә:

1) 2 статьяның 3 пункттындагы тугызынчы абзацында “башлангыч һәм урта һөнәри белем учреждениеләренә чыгарылыш укучылары арасынан беренче тапкыр эш эзләүчә 18 яшьтән 20 яшькә кадәргә гражданны” сүzlәрен “урта һөнәри

белеме булган һәм беренче тапкыр эш эзләүче 18 яшьтән алып 20 яшькә кадәрге гражданнар” сүзләренә алмаштырырга;

2) 6 статьяның 1 өлешендәге 3 пунктында “гражданнарны яңа һөнәргә өйрәтүне” сүзләрен “гражданнарга өстәмә һөнәри белем бирүне” сүзләренә алмаштырырга.

24 статья

“Татарстан Республикасы дәүләт торак фондыннан һәм муниципаль торак фондыннан социаль наем шартнамәләре буенча гражданнарның аларга торак урыннары бирү хокукларын гамәлгә ашыру турында” 2007 елның 13 июлендәге 31-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыйалма басмасы, 2007, № 7 (I өлеш); 2008, № 8 (II өлеш), № 12 (X өлеш); 2010, № 7 (II өлеш); 2011, № 12 (I өлеш); 2012, № 1, № 9) түбәндәге үзгәрешләргә кертергә:

1) 6 статьяның 1 өлешендәге “г” пунктының бишенче абзацында “мәгариф учреждениеләрендә һәм башка учреждениеләрдә, шул исәптән социаль хезмәт күрсәтү учреждениеләрендә” сүзләрен “мәгариф оешмаларында һәм башка оешмаларда, шул исәптән социаль хезмәт күрсәтү оешмаларында” сүзләренә алмаштырырга;

2) 10 статьяда:

а) “д” пунктының дүртенче абзацын түбәндәге редакциядә баян итәргә:

“стипендияләр, шул исәптән студентларга дәүләт академик стипендиясе, студентларга дәүләт социаль стипендиясе, бюджет ассигнованиеләре хисабына көндәзгә уку бүлегендә белем алучы аспирантларга, ординаторларга, ассистент-стажерларга дәүләт стипендиясе, мәгариф турында Россия Федерациясе законнарында каралган бүтән стипендияләр һәм акчалата түләүләр;”;

б) “ж” пунктының уналтынчы абзацында “учреждениеләрендә” сүзен “оешмаларында” сүзенә алмаштырырга;

3) 11 статьяның 3 өлешендәге икенче абзацында “профессиональ белем бирүнең хәрби белем бирү учреждениеләрендә” сүзләрен “хәрби һөнәри мәгариф оешмаларында һәм югары белем хәрби мәгариф оешмаларында” сүзләренә алмаштырырга;

4) 12 статьяның 1 өлешендәге икенче абзацының беренче жөмләсен түбәндәге редакциядә баян итәргә:

“Урта һөнәри яисә югары белем мәгариф оешмаларында белем алучылардан тыш, хисап чоры дәвамында керемнәре булмаган дип танылган хезмәткә сәләтле балигъ булган гражданнар гаилә әгъзаларының гомуми составыннан төшереп калдырыла.”.

5) 13 статьяда:

а) 1 өлештә “учреждениеләрдә, шул исәптән социаль хезмәт күрсәтү учреждениеләрендә” “сүзләрен “оешмаларда, шул исәптән социаль хезмәт күрсәтү оешмаларында” сүзләренә һәм “күрсәтелгән учреждениеләрдә” сүзләрен “күрсәтелгән оешмаларда” сүзләренә алмаштырырга;

б) 2 өлештә “һөнәри белем бирүнең хәрби белем бирү учреждениеләрендә” сүзләрен “хәрби һөнәри мәгариф оешмаларында һәм югары белем хәрби мәгариф оешмаларында” сүзләренә алмаштырырга.

25 статья

Татарстан Республикасы Экология кодексына (Татарстан Дәүләт Советы Жыйелма басмасы, 2009, № 1; 2010, № 5 (I өлеш); 2011, № 6 (I өлеш), № 10 (I өлеш); 2012, № 1; 2013, № 1) түбәндәге үзгәрешләргә кертергә:

1) 68 статьяның тугызынчы абзацында “уку йортлары һәм мәгариф, мәдәният, фән мәсьәләләрен алып баручы оешмалар һәм учреждениеләр” сүзләрен “белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмалар, фәнни оешмалар, мәдәният оешмалары” сүзләренә алмаштырырга;

2) 69 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

“69 статья. Экологик белем бирү системасы

Экологик белем бирүгә, гомуми һәм комплекслы белем системасы буларак, түбәндәгеләр керә:

гомуми белем бирү;

урта һөнәри белем бирү;

югары белем бирү;

өстәмә һөнәри белем бирү;

экологик белемнәрне тарату, шул исәптән массакүләм мәгълүмат чаралары, музейлар, китапханәләр, мәдәният учреждениеләре, табигатьне саклау учреждениеләре, спорт һәм туристлык оешмалары аша.”;

3) 70 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

“70 статья. Белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмаларда экологик белем

Татарстан Республикасында белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмаларда экологик белем бирү федераль дәүләт мәгариф стандартлары нигезендә гамәлгә ашырыла.”;

4) 71 статьяны үз көчен югалткан дип танырга;

5) 73 статьяның 2 өлешендәге беренче абзацында “мәгариф учреждениеләре” сүзләрен “белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмалар” сүзләренә алмаштырырга.

26 статья

“Балигъ булмаганнарның жәмәгать тәрбиячеләре турында” 2009 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыйырма басмасы, 2009, № 1; 2010, 12) түбәндәге үзгәрешләргә кертергә:

1) 2 статьяның 3 өлешендә “уку” сүзен “белем алу” сүзләренә алмаштырырга;

2) 3 статьяда:

а) 1 өлештә:

2 пунктта “махсус уку-тәрбияләү учреждениеләрендә” сүзләрен “тәрбия, белем бирүнең махсус шартларына мохтаж һәм махсус педагогик мөнәсәбәт таләп итүче девиант хошлыклы (жәмгыять өчен куркыныч) белем алучылар өчен мәгариф оешмаларында (ачык һәм ябык типтагы махсус уку-тәрбияләү учреждениеләрендә)” сүзләренә алмаштырырга;

10 пунктта “учреждениеләреннән” сүзен “оешмаларыннан” сүзенә алмаштырырга;

11 пунктта “укудан” сүзен “белем алудан” сүзләренә алмаштырырга;

б) 5 өлештә “мәгариф учреждениеләренең” сүзләрен “мәгариф оешмаларының” сүзләренә алмаштырырга;

3) 4 статьяда:

а) 3 пунктта “гомуми белем бирү учреждениесенә” сүзләрен “гомуми белем бирү оешмасына” сүзләренә алмаштырырга;

б) 5 пунктта “гомуми белем бирү учреждениесенә йөрүдән” сүзләрен “мәгариф оешмасында белем алудан” сүзләренә алмаштырырга;

в) 6 пунктта “укуын” сүзен “белем алуын” сүзләренә алмаштырырга;

4) 5 статьяда:

а) 1 пунктта “уку” сүзен “белем алу” сүзләренә алмаштырырга;

б) 5 пунктта “укуын дәвам итүдә” сүзләрен “югарырак баскычта белем алуда” сүзләренә алмаштырырга;

5) 6 статьяда:

а) 1 өлештә “уку” сүзен “белем алу” сүзләренә алмаштырырга;

б) 2 өлештә “уку” сүзен “белем алу” сүзләренә алмаштырырга.

27 статья

“Төнлә гражданның тынычлыгын һәм тынлыкны саклау турында” 2010 елның 12 гыйнварындагы 3-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 3 статьясындагы 2 пунктына (Татарстан Дәүләт Советы Жыйырма басмасы, 2010,

№ 1 – 2; 2012, № 12 (I өлеш); 2013, 12 (I өлеш), “балалар тәүлек бие була торган мәгариф учреждениеләре” сүзләрен “интернаты булган белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмалар” сүзләренә алмаштырып, үзгәреш кертәргә.

28 статья

“Татарстан Республикасында инновация эшчәнлегә турында” 2010 елның 2 августындагы 63-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыйелма басмасы, 2010, № 8 – 9; 2012 № 1; Ватаным Татарстан, 2014, 17 май) түбәндәгә үзгәрешләренә кертәргә:

1) 2 статьяның 1 өлешендәгә 3 пункттында “тикшеренү лабораторияләреннән, мәгариф учреждениеләреннән һәм үзәкләреннән,” сүзләрен “фәнни оешмалардан, лабораторияләрдән, белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмалардан, шулай ук” сүзләренә алмаштырырга;

2) 8 статьяның 5 пункттында “фәнни-мәгариф” сүзләрен “белем бирү” сүзләренә алмаштырырга.

29 статья

“Татарстан Республикасында шәһәр төзелешә эшчәнлегә турында” 2010 елның 25 декабрендәгә 98-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 19³ статьясындагы 6 пунктына (Татарстан Дәүләт Советы Жыйелма басмасы, 2010, № 12 (II өлеш); 2011, № 10 (I өлеш); 2012, № 3; Ватаным Татарстан, 2014, 17 май), аны түбәндәгә редакциядә бәян итеп, үзгәреш кертәргә:

“6) мәгариф оешмалары;”.

30 статья

“Татарстан Республикасында балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссияләре турында” 2011 елның 20 маендагы 26-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 13 статьясына (Татарстан Дәүләт Советы Жыйелма басмасы, 2011, № 5; 2013, № 10) түбәндәгә үзгәрешләренә кертәргә:

1) 9 пунктны түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

“9) мәгариф өлкәсендә идарәне башкаручы органның гомуми белем алмаган балигъ булмаганнарны мәгариф оешмасыннан чыгару турындагы һәм “Россия Федерациясендә мәгариф турында” 2012 елның 29 декабрендәгә 273-ФЗ номерлы Федераль законда каралган очракларда аларны укуының башка мәсьәләләре буенча тәкъдимнәрен карый.”;

2) түбәндәгә эчтәлеккә яңа 22¹ пункт өстәргә:

“22¹) унбиш яше тулган балигъ булмаган белем алучы төп гомуми белем алганчы ук аның гомуми белем бирү оешмасыннан китүенә ризалык бирәләр һәм балигъ булмаганның белем алуның башка рәвешендә төп гомуми белемнең уку-укуыту программасын үзләштерүен дәвам итү һәм аның ризалыгы белән эшкә урнаштыру буенча Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокта чаралар күрәләр;”.

31 статья

“Татарстан Республикасында Бала хокуклары буенча вәкаләтле вәкил турында” 2011 елның 1 августындагы 59-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 12 статьясындагы 1 өлешенә (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2011, № 8; 2013, № 11 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләргә кертергә:

1) 5 пунктта “белем бирү учреждениеләренә, мәгариф идарәсе органнарының ачык һәм ябык типтагы махсус укуыту-тәрбия учреждениеләренә, балаларга медицина ярдәме күрсәтә торган сәламәтлек саклау учреждениеләренә” сүзләрен “белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмаларга; тәрбия, белем бирүнең махсус шартларына мохтаж һәм махсус педагогик мөнәсәбәт таләп итүче девиант холыклы (жәмгыять өчен куркыныч) белем алучылар өчен мәгариф оешмаларына (ачык һәм ябык типтагы махсус укуыту-тәрбияләү учреждениеләренә); балаларга медицина ярдәме күрсәтә торган медицина оешмаларына” сүзләренә алмаштырырга;

2) 8 пунктта “фәнни учреждениеләргә” сүзләрен “фәнни оешмаларга” сүзләренә алмаштырырга.

32 статья

“Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләрен мәжбүри дәүләт иминләштерүе турында” 2012 елның 14 июлендәге 55-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 3 статьясындагы 2 өлешенә (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2012, № 7 (I өлеш), “учреждениесендә” сүзен “оешмаларында” сүзенә алмаштырып, үзгәреш кертергә.

33 статья

“Татарстан Республикасында гражданның сәламәтлеген саклау өлкәсендәге аерым мәсьәләләргә жайга салу турында” 2012 елның 22 декабрендәге 87-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2012, № 12 (I өлеш); 2013, № 12 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләргә кертергә:

1) 5 статьяның 8 пунктында “учреждениеләренә” сүзен “оешмаларына” сүзенә һәм “учреждениеләрендә” сүзен “оешмаларында” сүзенә алмаштырырга;

2) 15 статьяның 1 өлешендөге 1 пунктында “учреждениеләренә” сүзен “оешмаларына” сүзенә һәм “учреждениеләрендә” сүзен “оешмаларында” сүзенә алмаштырырга.

34 статья

“Татарстан Республикасы дәүләт теле буларак татар телен куллану турында” 2013 елның 12 гыйнварындагы 1-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыйалма басмасы, 2013, № 1) түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1) 2 статьяның 1 өлешендөге 1 пунктында “учреждениеләрендә” сүзен “оешмаларында” сүзенә алмаштырырга;

2) 4 статьяның 2 өлешендөге 3 пунктында “югары уку йортлары” сүзләрен “югары белем мәгариф оешмалары” сүзләренә алмаштырырга.

35 статья

“Ятим балаларны һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны торак урыннары белән тәэмин итү турында һәм “Татарстан Республикасында халыкка адреслы социаль ярдәм күрсәтү турында” Татарстан Республикасы Законының 8 статьясына үзгәреш кертү хакында” 2013 елның 12 гыйнварындагы 8-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыйалма басмасы, 2013, № 1, № 10) түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1) 1 статьяның 2 өлешендә “мәгариф учреждениеләрендә,” сүзләрен төшереп калдырырга, “халыкка социаль хезмәт күрсәтү учреждениеләрендә тора торган” сүзләрен “мәгариф оешмаларында, медицина оешмаларында, социаль хезмәтләр күрсәтү оешмаларында яшәп тору” сүзләренә алмаштырырга;

2) 3 статьяда:

а) 1 өлештә “мәгариф учреждениеләрендә, халыкка социаль хезмәт күрсәтү учреждениеләрендә” сүзләрен “мәгариф оешмаларында, медицина оешмаларында, социаль хезмәтләр күрсәтү оешмаларында” сүзләренә алмаштырырга;

б) 2 өлештә “мәгариф учреждениесендә, халыкка социаль хезмәт күрсәтү учреждениесендә” сүзләрен “мәгариф оешмасында, медицина оешмасында, социаль хезмәтләр күрсәтү оешмасында” сүзләренә алмаштырырга;

36 статья

Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексына (Татарстан Дәүләт Советы Жыйалма басмасы, 2013, № 6 (II өлеш); Ватаным Татарстан, 2014, 17 май) түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1) 5 статьяның 3 пунктында “муниципаль хезмәткәрләргә һәм дәүләт граждан хезмәткәрләрен әзерләүгә, яңадан әзерләүгә һәм аларның квалификацияләрен күтәрүгә” сүзләрен “муниципаль һәм граждан хезмәте өчен кадрлар әзерләүгә һәм өстәмә һөнәри белемгә” сүзләренә алмаштырырга;

2) 17 статьяның 10 өлешендә “һәм мәгариф учреждениеләреннән,” сүзләрен “, мәгариф һәм (яисә)” сүзләренә алмаштырырга;

3) 29 статьяның 2 өлешендә “яңа һөнәргә өйрәнү, квалификация күтәрү яисә стажировка узу” сүзләрен “өстәмә һөнәри белем алу” сүзләренә алмаштырырга;

4) 4 нче кушымтада:

а) 6 пунктның икенче абзацында “һәм мәгариф учреждениеләре,” сүзләрен “, мәгариф һәм (яисә)” сүзләренә алмаштырырга;

б) 18 пунктның 3 пунктчасында “яңадан профессиональ әзерлекне уңышлы узу яисә” сүзләрен төшереп калдырырга;

в) 21 пунктның 2 пунктчасында “яңадан профессиональ әзерлек узуга яисә” сүзләрен төшереп калдырырга;

г) 22 пунктта “яңадан профессиональ әзерлек узудан,” сүзләрен төшереп калдырырга;

д) Муниципаль хезмәткәрләргә аттестацияләү турындагы Үрнәк нигезләмәгә кушымтада “яңадан профессиональ әзерлекне уңышлы узу һәм” сүзләрен төшереп калдырырга.

37 статья

Өлеге Закон рәсми басылып чыккан көненнән соң 10 көн узгач үз көченә керә.

Татарстан Республикасы
Президенты

Р.Н. Миңнеханов

Казан, Кремль
2014 елның 12 июне
№ 53-ТРЗ